

Nyhedsbrev fra Støtteforeningen for Heri.

November 2021.

Ønsker du at fortsætte med at støtte vores arbejde omkring det lille HERI hospital i det fattige nordvestlige hjørne af Tanzania (tæt på grænsen til Burundi), så kan du forny dit medlemskab for 2022 med 100kr, som kan indsættes på vores konto i Skjern Bank Esbjerg afdeling:

Konto nr.: 7780 1257930.

Ønsker du at støtte vores arbejde yderligere med en gave, kan denne ligeledes indsættes på vores anden konto i Skjern Bank Esbjerg afdeling:

Konto nr.: 7780 1409622.

For at vi kan indberette gaver med fradragsret iflg. skattenloven § 8A (nu op til 16.500kr) skal du skrive CPR-nr. på den person, som gaven kommer fra under meddelelser til modtageren foran navnet.

Vores kasserer i foreningen Gertie Baungaard Gorzelak vil herefter indberette din gave til Skat i begyndelsen af januar 2022. Gertie er bankdirektør i SparNord Esbjerg afdeling og varetager alle ind- og udbetalinger til/fra foreningen.

Hvis man ønsker at benytte MobilePay, kan det gøres på 40596706 til Gertie. Husk at angive enten kontingent eller gave til Heri og ved gave igen CPR-nr. (for Skattefradrag).

Vi nærmer os slutningen af det mest mærkelige år, hvor der gennem det meste af året har været mange restriktioner i det offentlige rum. De er nu heldigvis afskaffet, men som det ser ud i dag med stigende smittetal, ved vi ikke rigtig hvad der kommer til at ske hen over vinteren.

Vi kom jo ikke til Tanzania i år som vi plejer og har gjort hvert år siden 2007. Men det er dog lykkedes at holde en tæt kontakt via e-mail, beskeder og enkelte telefonsamtaler med hospitalet. Fordi det er muligt at overføre penge via vores bank til hospitalets konto, har vi også kunnet betale for de sygeplejestuderende vi støtter og ligeledes skoleelever som vi har på kostskole. Det går dem heldigvis godt både med helbredet og uddannelsen.

Den nye kvinde og fødeafdeling som vi tidligere har skrevet om, er nu taget i brug. Vi glæder os til at komme ud at se hvordan den fungerer i dagligdagen.

Hospitalet er så nu i fuld gang med at færdiggøre endnu en ny bygning for de mandlige patienter, som ligeledes er finansieret af Lions (distrikt 106C) her i Danmark. Som vanligt har de selv lavet både mursten og spærene hertil. Så snart den er færdig, skal hospitalet i gang med at opføre en tredje bygning der skal indeholde en komplet udstyret afdeling for børn.

Den ny mande-afdeling

Midlerne hertil kommer også fra Lions ad de samme kanaler. Det er vores gode ven Knud Løkkegaard, som også hjalp med at skaffe midler til vores solcelleanlæg (indviet i 2017), der stadig står i spidsen for at fremtrylle disse Lions midler. Det er vi meget taknemmelige for.

Når det hele står færdigt, vil Hospitalet have taget et tigerspring frem i kvalitet. Nye bygninger, bedre udstyr, tillige med tandklinik, sygeplejeskole, solcelleanlæg og bedre styring af deres vandkraft, siden vi påbegyndte vores hjælp til hospitalet i 2007.

Container med hospitalsudstyr til Heri.

Vi har fået leveret en 40 fods container fra BlueWater Shipping. Købet og forsendelsen bliver nok 4 gange så dyr som tidligere, det skyldes blandt andet de stigende internationale fragtrater.

Vi har en aftale med et hospitals-lager i Aalborg med brugt sygehusudstyr. De sender forventeligt i næste uge hospitalssenge, sengeborde, operationsleje, rullestole m.m. til os.

Hospitalet trænger i den grad til "nye senge" og madrasser og selvom dem vi får er brugte og tilovers i Danmark, er de betydelig bedre end det vi har for nærværende. Det får den nye mands-afdeling blandt andet gavn af. En del af det nuværende udstyr er helt tilbage fra hospitalets start i 1950'erne.

Vi regner med at få containeren sendt af sted i begyndelsen af december 2021. Hospitalet har sendt en ønskeliste, og den har vi sendt videre til Aalborg hospitals-lagerets leder Peter Attrup.

Vi har derudover 16 brugte Lenovo bærbare computere som skal sendes med containeren for at give hospitalet bedre It-udstyr. De er alle eftersete og i orden og forsynet med nye harddiske (Forlangt af donor).

Studerende 2021.

Foreningen har gennem flere år hjulpet nogle sygeplejestuderende med penge til deres uddannelse. Det er enten forældreløse eller studerende med kun én forælder vi hjælper, eller handicappede f.eks. hvis de mangler et ben. Disse unge mennesker ville ellers aldrig få en uddannelse.

I øjeblikket støtter vi 4 studerende: **Jenipher** (støttet af Lions Club Vejle) , **Peruth** og **Nehu** (børn af enker) som alle er 3. års studerende (diplomuddannelsen tager 3 år). Desuden **Adam**, som er 2. års studerende og forældreløs. Flere har søgt, men 4 er hvad foreningen med vores sponsorer havde råd til i 2021 (det koster ca. 9.000kr. om året for 1. og 2. år og ca. 10.000kr. for 3. år. Dette dækker imidlertid både skolepenge, kost og logi).

Vi støtter desuden Dorkas (en ung pige med kun et ben), hun går på en 2-årig sy-skole uddannelse og er i gang med første år. Vi glæder os til at komme ned og se hvad hun har lært.

Vi støtter stadig 2 forældreløse brødre, **Krian** på primary school og **Baraka** på secondary school. Vi har lige fået den sørgelige meddelelse, at deres moster nu også er død for kort tid siden. Vi ved derfor endnu ikke hvor drengene så kan være i deres skoleferier. Endelig støtter vi **Sago** (der ligeledes kun har et ben), han afslutter nu form 4 på secondary school.

Krian og Baraka

Tandlægestuderende på Filippinerne, Timothy.

Timothy har i august/september 2021 nu afsluttet og bestået sin tandlæge-eksamen. Det sidste år har været svært på grund af Corona pandemien. Skoleundervisningen har i en periode været digital, og nogle af de praktiske opgaver har han måtte lave på fantomer. Han har selv haft Corona og været indlagt, men er nu rask. Han rejser til Tanzania d. 30. November, og skal så have 1 års praktik hos en tandlæge i Tanzania, inden han kan arbejde selvstændigt og komme til Heri Hospitalet. Det har bestemt været noget af en investering for foreningen, men vi er ret sikre på den er givet godt ud.

En glad Timothy efter bestået eksamen

Tandklinik på Heri.

Vi har allerede en tandklinik på Heri Hospital, den fungerer men er nedslidt og skal selvfølgelig hvert år både serviceres og repareres.

Desuden har vi 2 units, tandlægestole, røntgenapparat med mere opbevaret i en container på sygehuset, som nu har stået der i 2 år, da vi jo ikke kunne komme derned.

Hospitalet har desuden allerede en læge-”udeklinik” i Kigoma i en bygning med flere rum, hvor vi forventer også at kunne indrette en mindre tandklinik. Når vi forhåbentlig kommer til Tanzania i januar 2022 vil vi undersøge, hvad det vil koste at etablere denne.

Av, av min tand. Ja, men slap nu af.

Det vil selvfølgelig koste en del, men vi forventer det kan give et bidrag til driften med betalende kunder fra byen, til når Timothy om ca. 1 år vender tilbage for at arbejde på Heri.

Fremtidige ønsker.

Vi ønsker at støtte fattige unge til uddannelse, især dem der ikke selv har familie der kan støtte dem økonomisk.

Derudover ønsker vi også at støtte landsbyfamilierne til at leve sundere. Overlægens hustru Yvonne, som er uddannet i ernæring, har lavet et projekt, hvor hun har undersøgt 362 moder-børn par hvor børnene har alderen 1-6 år, de bor alle sammen i området nær hospitalet (I en radius af ca. 60 km). Hun har fundet at 38% er hæmmet i vækst og udvikling, 6% er udmarvede, 19% er undervægtige og 49% har blodmangel.

Ganske vist er familierne meget fattige og vil hellere sælge deres høst af grøntsager, bønner og frugt end at spise det selv, men de er også totalt uvidende om de ernæringsmæssige konsekvenser heraf. De fleste får 2 måltider om dagen, men meget af det består kun af kassava grød, som befolkningen elsker at spise, men som der ikke er meget næring i. Det svarer til at spise hvidt brød. De fleste har sådan set mulighed for både at spise majs, bananer, avocadoer, bønner og grøntsager, der alle dyrkes lokalt.

Hospitalet har ønske om at omdanne den gamle mands-afdeling til ernæringsklinik. Her ønsker man bl.a. at lave et køkken, hvor man vil undervise kvinder (rollermodeller) fra de forskellige landsbyer i sund madlavning. Meningen er så at disse kvinder skal tilbage til landsbyerne og oplære familierne. Man vil også med en sådan afdeling kunne behandle særligt udsatte underernærede børn. Der er dog endnu ikke udarbejdet fuld projekt beskrivelse med budget for projektet.

Ligeledes håber vi i den forbindelse i første omgang, at kunne opstille et lille husstands biogas anlæg, som man med et tilsluttet biogaskomfur kan lave mad på, for også at lære dem om hvordan de bedre kan udnytte naturens ressourcer og undgå at fælde træer for at lave mad over bål. Et sådant anlæg ”fodres” med al mulig organisk affald og restproduktet er overordentlig velegnet til gødning uden ubehagelige lugtgener. Hvis vi får plads i Containeren, pakker vi dette med også.

Sådan kan et hjemme-biogasanlæg se ud

El forsyningen på HERI

I den forgange periode har der været store problemer med el-forsyningen, primært fordi selve generatoren på vandkraftværket "opgav ævret", men også den store 50KW diesel generator gik ned, hvorfor det har været nødvendigt at finde og tilkalde en lokal og faglig kompetent til at tage hånd om disse problemer. Ingen herfra kunne jo komme derned og hjælpe pga. COVID restriktionerne.

Det har derfor været en langvarig process, som også viste sig vanskelig at få reservedele til lokalt, bla.a. ny kobbertråd i den rigtige dimension og kvalitet til at omvikle afbrændte poler på vandkraft generatoren, men lykkedes heldigvis til sidst.

omviklet pol på generatorens rotor

Her for to uger siden kom diesel generatoren så op at køre igen, og lige nu er vandkraft generatoren ved at blive repareret. En stor og vanskelig opgave at udføre på stedet. Teknikeren de har fået fat i, ser heldigvis ud til "ikke at være tabt bag en vogn", så det har vi nu store forhåbninger til også vil lykkes.

Disse to meget uheldige problemer har med al ønskelig tydelighed vist vigtigheden af det solcelleanlæg vi fik etableret tilbage i 2017, men samtidig afsløret dets utilstrækkelighed, specielt når alt andet svigter, men også mere generelt med den hast hospitalets aktiviteter udvides. I den forbindelse kan nævnes at sygepleje-skolen på stedet i dagtimerne kan omfatte over 20 PC's/laptops der alle også skal have strøm.

Det nuværende 25Kwp solcelleanlæg

Derfor håber vi at kunne udvide solcelleanlægget med et mindre supplerende anlæg. Vi har fundet både billige paneler og passende batterier i Lithium-Ion kvalitet. Man kan nemlig ikke udvide den nuværende batteribank af bly-syre batterier, man kan kun udskifte den når den er nedslidt. Med den øgede belastning af det nuværende anlæg, er vi bange for at denne nedslides alt for hurtigt, hvilket i sig selv vil forårsage en kæmpe merudgift på et eller andet tidspunkt i fremtiden, så kan vi aflaste det nuværende anlæg med blot et mindre anlæg "slår vi to fluer med et smæk".

Derudover er det vigtigt at komme videre med bedre styring af vandreserverne til vandkraft værket, også henset de klimaforandringer man allerede kan se og som der vil komme flere af de kommende år, hvor man ikke kan tillade sig at lade vand gå tabt, der kunne have været anvendt mere effektivt. Vores ingeniør (Steen Mose Hansen) har allerede udviklet selve projektet herfor, men pga. COVID ikke kunnet komme videre med det.

Regulering: lille/større sten

Steen som jo står for at hjælpe med alle de nye tekniske løsninger omkring el-forsyningen vil derfor blive rigtig glad, hvis vi kan nå at samle de nødvendige midler til indkøb af alt det større og tunge grej til suppleret af solcelleanlægget så det kan pakkes med i Containeren inden den sendes af sted, så han kan sætte det i drift allerede til Marts næste år (blot en stille bøn).

Med de venligste hilsner

Marianne & Morten samt hele bestyrelsen